

HEIMSINS BESTU TÍÐINDI

Heimsins Bestu Tíðindi er ein sjálfstøðugur miðil, sum komandi fríggjadagar gevur út stutta grein í Dimmu. Vit leggja dent á tíðindi, ið lýsa burðardyggja menning og viðurskifti, ið ikki fáa nógv rásarúm í stóra miðlaheiminum. Heimurin er ikki einans fullur av trupulleikum, men rúmar eisini framgongd og loysnum. Vit á Heimsins Bestu Tíðindum halda, at tað er týðningarmikið at varpa ljós á hesi tíðindi. Fleiri góð tíðindi kunnu lesast á leinkjuni www.verdensbedstnyheder.dk, og harafturat eru vit at finna á sosialu miðlunum.

Mynd: Xaykhome Manilasit/Asian Development Bank

Ungdómurinn gongur á odda fyri broytingum kring heimin

Ongantið fyrr hava tey ungu hugbundið seg í so nógv felagsskapir, ið virka fyri at loysa alheims trupulleikar. Tey eru sera ágrýtin, og á tremur við spennandi hugskotum til nýggjar burðardyggar loysnir. Mong hugvekjandi dømi eru um hetta – millum teirra eru systrarnar Melati og Isabel Wijsens úr Bali, ið hava stovnað felagsskapin Bye Bye Plastic Bags

Thomas Ravn-Pedersen og Lív Reynheim

Ungdómurinn er kallaður mangt ymiskt seinastu árin: Curling-, youtube-, Z- ella sjálfi-ættarliðið eru bert summi av spjaldrunum, ið eru sett á tey. Spjaldrini sípa mestsum til ein bólk, ið er forkelaður og bert hugsar um seg sjálvan. Hóast sannleiki allarhelst býr í hesum, so ganga tey á odda fyri at bjóða heimsins torföru avbjóðingum av. Talan er í hesum fornum um tey, ið eru millum 13 og 29 ára gomul. Unga ættarliðið telur umleið ein fjórðing av heimsins íbúgvum í lötuni, og næstan 87 prosent av teimum búgva í menn- ingarlandunum.

Unga ættarliðið veksur upp í eini tíð, sum á mangan hátt hevur betri sómur, samanborið við undanfarin ættarlið. Millum annað er altjóða fátækradømið helvtarbytt síðani 1990. Níggju av tíggu børnum hava í dag atgongd til skúla, og betri veiting av læknahjálpi og almennum stuðli hava við sær, at vit liva bæði longur og betur. Harumframt veitur tæknin eina ørgrynna av móguleikum, sum kann koll-velta og menna samskiftið, arbeiðshættir og lívið í heila tikið – í øllum heimsportum. Tá tað er sagt, er ungdómurinn eisini uppvaksin í eini tíð við sermerktum av- bjóðingum: Veðurlagsbroytingar týna náttúruna, í tíðindunum ráða hættisligar yvirgangsátáknir og ójavnin millum manna hevur sjáldan verið eyðsýndari.

Tey ungu bíða ikki til í morgin

Sambært árligu kanninginini "Millennials born after 1980" hjá Deloitte, heldur unga ættarliðið tað vera teirra skylda at bøta um heimsins viðurskifti. Hetta kemur millum annað til sjóndar í einum hópatali av átøkum, mótmælum, átalum og í eini størri tilvitan um fylgjurnar av nýtslu og burturkasti. Eisini verða fleiri felagsskapir stovnaðir á alnótini, ið virka fyri at tryggja burðardyggari menning, sum eitt nú at varðveita náttúruna og fyriryrgja etniskum og politiskum ósemjum.

Mong hugvekjandi dømi eru um, at ung gera mun annaðhvørt í nærumhvøvi teirra ella í altjóða høpi. Millum teirra eru systrarnar Melati og Isabel Wijsens úr Bali, ið vóru ørkymlaðar um stóru mongdina av plastiki, sum lá og sløddist á vøkru oynni. Bert 10 og 12 ára gamlar, byrjaðu tær at savna saman undirskriftir, og heita á fólk at taka skrell upp eftir sær. Tá genturnar kendu á sær, at lítið og einki broyttist gjørdust tær bert enn meiri áhaldnar. Átak teirra fekk at enda ríkis- umboðsmannin í Bali at banna allari nýtslu av plastikposum í landinum. Systrarnar stovnaðu hareftir felagsskapin "Bye Bye Plastic Bags", sum í dag hevur breitt seg til 15 onnur lond.

Melati og Isabel eru bert eitt dømi av mongum, ið benda á, at tey ungu hava góðar eginleikar at mynda framtíðarsam-

felagið. Hetta hava ymiskir felagsskapir tikið í fullum álvara, og hava sett sær fyri at styrkja røddina hjá teim ungu í sam- felagnum. Millum teirra er UNILEASH, ið ger eina altjóða roynd at menna hug-

skotsvirksemi millum ung. Harumframt hevur Youth Development Index (YDI) fyri stuttum gjørt stórar peningaligar íløgur í málið.

THE GLOBAL GOALS
For Sustainable Development

3 GOOD HEALTH
AND WELL-BEING

10 REDUCED
INEQUALITIES

13 CLIMATE
ACTION

